

Kære Birthe Rønn Hornbech,

I 1999 flyttede jeg tilbage til Danmark efter at have arbejdet i USA i nogle år. Forskellen mellem dansk "før" og dansk "nu" var nem at få øje på, og jeg var rystet over den forråelse, der i mellemtiden var opstået i retorik og adfærd mod ikke blot indvandrere men enhver med mørk hudfarve. I det mellemliggende årti er fjendtligheden blot accelereret. Det ønsker jeg at kommentere som en person, der har oplevet at skulle integreres.

Da jeg boede og arbejdede i USA, blev jeg ligesom mange andre i området opfattet som amerikaner. Eller rettere: Man var automatisk amerikaner, men havde også *rødder*. Jeg blev således betragtet som en dansk amerikaner, også selv om jeg og andre så mig som dansker. Set som en del af samfundet var der dog ingen diskussion om, at jeg indgik på samme vis, som hvis jeg havde været en hvilken som helst anden amerikaner.

Der var på denne måde mange amerikanere omkring mig, som var tyske, finske, kinesiske, britiske, indiske, tyrkiske, mexicanske, japanske, osv. amerikanere. De kunne ofte findes i næsten lukkede samfund såsom det største kinesiske samfund udenfor Kina i form af Chinatown i San Francisco, hvor gadeskiltene var på både kinesisk og engelsk. Men selv om vi blev kaldt for vores nationalitet, og selv identificerede os med samme, blev vi alligevel *betragtet* som en slags amerikanere, fordi vi boede i USA og således udgjorde en del af det mangefacetterede amerikanske samfund.

Vi var på én gang en del af samme samfund, og som sådan amerikanere, og samtidig var vi unikke nationaliteter med hver vore særpræg. Det var OK at være "udlænding" i USA, for man kan sagtens være amerikaner og komme udefra: USA er bygget på indvandring, og det har man ikke glemt. Hvis man kan spore sine rødder tilbage til et bestemt land, kan man godt prale lidt med det, omend nogle nationaliteter mere end andre. Når folk bemærkede en accent, blev man ofte spurgt: "Hvor kommer du oprindeligt fra?", hvor netop det obligatoriske ord "oprindeligt" i spørgsmålet lod det være underforstået, at der ikke efterlystes, hvor man *kommer* fra, som om man stod udenfor fællesskabet, men derimod hvor man *kom* fra, inden man blev amerikaner.

Der var ikke tale om at skulle integreres. Ens nationalitet og ens status som bosat i USA udelukkede ikke hinanden; man skulle ikke være som alle de andre amerikanere, før man blev opfattet som amerikaner. Hvis man rettede sig efter landets love og ellers ikke forsøgte at bringe landet i unåde, havde man temmelig frie hænder til at opføre sig, som man ville. Ønskede man som tyrker at bo i et "Lille Istanbul", ville området i værste fald være en turistattraktion, sådan som Chinatown i San Francisco og Little Italy i New York er det. Man var nærmest integreret som udgangspunkt, og så måtte man i øvrigt selv sørge for at falde på plads.

Sådan er det ikke med det, der kaldes "indvandrerdebatten" i Danmark. Her siger den aktuelle samfundsdiskurs desværre, at man ikke kan være f.eks. både iraker og dansker på samme tid. Man skal integreres og være dansker, og alt det irakiske - og helst også hudfarve og religion - skal ændres til henholdsvis hvidt og kristent med syv generationers tilbagevirkende kraft, hvis man skal accepteres som en naturlig og ønsket del af det danske samfund.

Jeg ser det som en form for nationalt mindreværdskompleks, hvor man er så usikker på sine egne værdier, at man føler sig så truet af enhver kulturel afvigelse, at afvigelsen helt skal elimineres. Og det har følger for de, der ikke er så heldige at være generationelle småborgere: De er ikke accepterede og reagerer som de udstødte, de er: Negativt og skadeligt.

Heldigvis kan det repareres, hvis blot vi vil, og hvis blot vi gør en indsats. Da min familie boede i lejlighed for få år siden, havde vi underboer, som var flygtet fra Kurdistan. Dette "land" findes måske ikke officielt, men kurderne er ikke selv i tvivl om deres nationalitet – hvilket lande såsom Tyrkiet og Irak i øvrigt heller ikke er, når de forfølger de kurdiske mindretal. Vore kurdiske underboer fik børn, efter de var flygtet til Danmark. Deres to børn var på samme alder som vore egne børn, så de legede regelmæssigt med hinanden, og vi vidste aldrig med sikkerhed, hvor mange børn, der ville sidde ved bordet, når der var aftensmad. Vi lærte således meget hurtigt, hvorfor der blandt visse arabiske folkeslag er tradition for altid at dække op til en gæst. Vi tog også jævnlige de to kurdiske børn med på små udflugter, som de efter selv danske standarder fattige forældre ikke kunne tillade sig.

En af udflugterne var et besøg på museet på Lindholm Høje i Nørresundby. Her fortalte den kurdiske families søn, at han havde været der tidligere, og at det havde været en meget ærgerlig oplevelse. Det var ikke fordi museer kan virke kedelige på børn, men fordi han kun havde været der sammen med en gruppe tokulturelle børn, og altså ikke sammen med "danske" børn, og fordi de alle var blevet belært om, hvordan danskerne var som vikinger. Han havde tydeligt fornemmet, hvordan han blev sat i bås som en form for ikke-dansker, der nu skulle lære noget om at være rigtig dansker i stedet for det "forkerte", han repræsenterede.

Vi valgte derfor en helt anden indgangsvinkel på museet for at gøre ham interesseret i historien. I stedet for at forklare ham om, hvad der blev vist om danskerne, forklarede min kæreste ham blandt andet, hvordan en af de vigtige kilder til vikingetidens samfund var beretningerne fra den arabiske købmand Ibn Fadlan, som kom fra et til sammenligning yderst civiliseret og avanceret samfund. Dette fremgik også af nogle af de handelsvarer, som var udstillet, og som vikingerne havde handlet sig frem til fra Mellemøsten. Det varede ikke længe, før den kurdiske dreng strålede af stolthed over, at hans forfædre havde været så langt fremme på en tid, hvor de danske vikinger var primitive analoger. Da først han efter få minutter havde opnået denne stolthed over sin identitet, var han næsten ikke til at drive ud fra museet igen, fordi han hele tiden ville vide mere om, hvad danskerne lavede på en tid, som han nu også selv kunne knytte sin identitet til.

Drengen bliver aldrig "100% dansk" på samme måde som danskere, der gennem generationer har boet på samme sted i Danmark, for han er opdraget af forældre, der er født og opvokset i Iran og Irak, og som derfor har taget en række traditioner med i opdragelsen. Han har også tydelige mellemøstlige træk, og det vil folk omkring ham kunne se. Men samtidig bor han i Danmark, og er vant til at begå sig i et samfund med danske værdier. Han ville ikke føle sig hjemme i et eventuelt Kurdistan, og han har heller ikke en chance for at føle sig velkommen i et samfund, der kræver total integration gennem flere slægtsled, før man kan kaldes dansker. Han er identitetsmæssigt hjemløs.

Det ironiske er, at det med øjet rettet mod den amerikanske opfattelse af, hvornår man er "amerikaner", slet ikke er nødvendigt. Her kunne vi i Danmark drage en positiv lære: Hvis den kurdiske dreng kunne opleve i samfundet, at det ligesom på museet er muligt at være stolt over sin nationalitet, uden han af den grund bliver opfattet som ikke-dansker, så ville han kunne kalde sig *kurdisk dansker*. Sammen med tyske, somaliske, grønlandske, svenske og taiwanesiske danskere ville han kunne erklære sig som *en bestemt slags dansker*, og ikke som en udansk dansker.

Det er i dag muligt at være dansker, samtidig med at man kan være borgerlig, socialist, lyshåret, bøsse, overvægtig, sportsinteresseret, scientolog, og på mange andre måder være en bestemt slags dansker. Hvis dét er muligt, så burde det vel også være muligt at være dansker, samtidig med at man er opdraget af indvandrere, eller samtidig med, at man er mørk i huden.

Problemet er ikke manglende integration, men at nogle grupper i det danske samfund ikke kan acceptere, at man sagtens kan være dansker på mere end én måde. Problemet er ikke indvandring, andre religioner eller andre hudfarver. Problemet er en gruppe, der mener, at man kun kan accepteres som dansker, hvis man er hvid, heteroseksuel, kristen, fri for accent og gennem mange generationer fastboende i landet. Det er dén opfattelse, der skal bekæmpes, ikke de mange "afvigere".

Tærsklen for danskhed er sat i en højde, hvor ikke engang etniske danskere kan være med. Hvis det virker for billigt at minde på, at Dansk Folkepartis vælgerskare generelt ikke evner at opfylde kravene i danskhedstesten, skal jeg gerne fremhæve mig selv i stedet: Trods etniske rødder, der involverer familiens dokumenterede tjeneste under Valdemar Atterdag, vil jeg ikke med sindsro turde sige, at min familie lever op til det, I anser for at være "danske værdier". Søren Espersen var ikke i tvivl om netop dette spørgsmål, da han i et læserbrev for nogle år siden opfordrede Aalborg Kommune til at tvangsfjerne mine børn med den begrundelse, at jeg ikke opdrager dem til kristne traditioner. Hvis tærsklen for danskhed sættes så højt, at end ikke en person som jeg er betingelsesløst kvalificeret, udtrykker den intet sandt, men derimod en selviscenesættelse og selvforherligelse hvis overdrivelse er vanvid af klinisk art.

Lad mig derfor være den første, der benytter udtrykket "kejserens nye danskhed" om jeres beskrivelse af fænomenet, idet jeg håber, at det kan åbne øjnene for, at kejseren er nøgen, og at danskhed

i bedste fald består af holdninger, vi har importeret fra andre lande. Når Struensee figurerer i dansk-hedstesten, gør I således en landsforræder af den person, vi måske skylder mest for demokrati, yt-ringsfrihed, og øvrige oplysningstanker, da han udnyttede sin position til at indføre pressefrihed, krav om offentlig ansættelse efter kvalifikationer, forbud mod tortur, lempelse af fæstebønders vil-kår, m.v.: Værdier, som I med mageløs frækhed og disrespekt efterfølgende patenterer som "danske". Det er gennem fortidens åbne døre, vi med generøs hånd har fået alt det, vi er stolte af; og nu, hvor dørene lukkes hermetisk, forstår vi ikke, hvorfor vi mister det.

Jeg tror på, at vi også fremover vil kunne få vore ønskværdige værdier (og kald dem blot "danske", når de har slået rod) udefra. Skal vi sikre sådanne værdier, skal døren stå åben for en ny Struensee – lægeuddannet eller ej, skønt analogien til galskaben hos landets ledelse er pinligt oplagt.

Jeg tror på, at problemet kun findes i den udstrækning, vi skaber det: Udefra kommende mennesker ønsker at leve et meningsfyldt liv, og i overensstemmelse med, hvad der motiverer et menneske, vil de vælge at foretage sig noget, der er bidragende, hvis blot de får mulighed for det.

Jeg ville ønske, at folk kunne komme frit til et Danmark, der ikke mistænkte dem for, hvad de ville stjæle og ødelægge, men som så deres særheder som specialiteter, deres anderledeshed som beri-gelse, og deres afvigelser som nytænkning. Er det for udansk af mig at håbe, at dette kunne blive til-føjet de danske værdier?

Med venlig hilsen,

Ole Wolf, Civilingeniør
Rødhättevej 4
9400 Nørresundby